

Politidirektoratet
Politifagavdelingen V/Juridisk utredningsseksjon
Postboks 8051 Dep, 0031 Oslo

Deres referanse:
Ikke oppgitt. E-post fra June Kristin Bellika

Vår referanse:
2014.888.008

Osto, 17.07.2014

HØRING – POLITIETS ADGANG TIL Å BENYTTET ET FREMTIDIG REGISTER OVER NASJONALE IDENTITETSKORT

Nasjonalt ID-senter mottok 1. juli e-post fra Politidirektoratet med vedlegg av høringen fra Justis- og beredskapsdepartementet om politiets adgang til å benytte et fremtidig register over nasjonale identitetskort (ID-kort). Politidirektoratets høringsfrist er satt til 11. august.

Høringen er en tilleggshøring til departementets opprinnelig høring av lovforslag om regler for etablering av et register over nasjonale identitetskort tilsvarende passregisteret. Etter opprinnelig høring er det gitt ny bestemmelse i passloven § 8 a om politiets adgang til opplysninger i passregisteret for andre angitte formål. Tilleggshøringen gjelder forslag om tilsvarende adgangsbestemmelse til fremtidig register over nasjonale ID-kort.

Departementet skriver at det er en nær sammenheng mellom opplysningene i passregisteret og opplysningene som skal lagres i nasjonalt ID-kortregister, og mener det er lite hensiktsmessig med ulike restriksjoner på politiets bruk. Personinformasjonen som skal lagres i de respektive registrene, blir etter det departementet foreslår, så å si identisk. Departementet mener nytteverdien av å gjøre oppslag i de ulike registrene vil være den samme, og knyttet til et saklig behov for å undersøke om en person er registrert. Nasjonalt ID-senter er enig i disse vurderingene og forslag til bestemmelsen som gir politiet adgang til opplysninger i et fremtidig ID-kortregisteret.

For øvrig har vi følgende kommentarer:

Sikker identitet

Ordning med frivillig utstedelse av nasjonalt ID-kort gjelder så vel norske statsborgere som utenlandske statsborgere med fast opphold i Norge, og med sikker identitet. Departementet skriver i høringsbrevet at etter passregisterloven kan også utlendingspass og reisebevis for flyktninger registreres, mens nasjonalt ID-kortregister potensielt kan komme til å inneholde opplysninger om andre utenlandske statsborgere enn de som er registrert med utlendingspass og reisebevis i passregisteret.

Departementet skriver at ordningen med nasjonalt ID-kort vil ta utgangspunkt i anbefalingene i *Sluttrapport om nasjonalt ID-kort*. Der anbefales det at en utlending med fast opphold og sikker identitet kan få utstedt nasjonalt ID-kort. En utlending kan få utstedt reisebevis for flyktning eller

utlendingspass når identiteten er sannsynliggjort, altså vil identitet ikke nødvendigvis være dokumentert med godkjent legitimasjonsdokument med tilstrekkelig notoritet. Hvis sikker identitet er å forstå som et strengere krav en sannsynliggjort, betyr det at passregisteret kan komme til å inneholde andre utenlandske statsborgere enn de som er registrert i nasjonalt ID-kortregister.

Nasjonalt ID-senter ser et behov for en tydelig presisering av hva som menes med sikker identitet. Vi mener det i den forbindelse er viktig å ta i betraktning begrepsbruken som benyttes i saker som behandles etter utlendingsloven med forskrifter og rundskriv. Vi vil understreke at kravene for utstedelse må være tilstrekkelige og tydelige for å hindre at uekte identiteter blir innlemmet i systemet. Det tverrfaglige arbeidet som ledes av Nasjonalt ID-senter med utarbeidelse av felles standarder for fastsettelse og verifisering av identitet skal bidra til dette.

Utlendingskontroll på territoriet

Nasjonalt ID-senter er i vår virksomhet blitt godt kjent med politiets arbeid med å gjennomføre identitetskontroller på territoriet. Det vil stadig komme utlendinger som bosetter seg i Norge for kortere eller lengere perioder, og politiet vurderer at det er behov for en skjerpet utlendingskontroll ved grensen, men også på territoriet. I gjennomføring av slike kontroller oppfatter vi at foreslått bestemmelse i § x2 første ledd bokstav d) og andre ledd som åpner for at uthenting kan skje ved direkte tilgang, vil gi politiet tilstrekkelig hjemmel for å kunne foreta søk i det fremtidige ID-kortregistret. Nasjonalt ID-senter stiller for øvrig spørsmål om det ikke er mer nærliggende å sortere politiets tilgang knyttet til identitetskontroll under bestemmelse § x1. Nasjonalt ID-kort er i hovedsak et identitetsdokument og ID-kortregisteret vil som departementet skriver i enda sterkere grad enn passregisteret være et identitetsregister. Den delen av politiets oppgaver som består i å kontrollere identitet er det naturlig å tenke seg at omfattes av formålet med loven.

Nasjonale ID-kort vil bidra til en mer effektiv verifisering av identitet, samtidig er det en risiko for at alle typer identitetsbevis blir misbrukt, enten i form av forfalskninger eller impostorbruk, dvs. benytter en annens ekte ID-bevis som er blitt utlånt eller stjålet. Slik misbruk av identitet inngår ofte som ledd i andre typer kriminalitet. Med mulighet for politiet til å søke i nasjonalt ID-kortregister i en utlendingskontroll vil man redusere risikoen for at ordningen misbrukes, og komplettere de søkemulighetene som allerede eksisterer. I gjennomføring av utlendingskontroll på territoriet har politiet hjemmelsgrunnlag for å foreta søk for verifisering og eventuelt identifisering i både nasjonale og Schengen-baserte databaser: alfanumerisk i Datasystemet for utlendingsforvaltningen, med fingeravtrykk i utlendingsregisteret (AFIS), med fingeravtrykk i Eurodac, søk både alfanumerisk og med fingeravtrykk i Schengen Information System (SIS) og alfanumerisk, med fingeravtrykk eller bilde i Visa Information System (VIS). Det ville vært utilfredsstillende om politiet ikke kunne foreta søk i det fremtidige ID-kortregisteret.

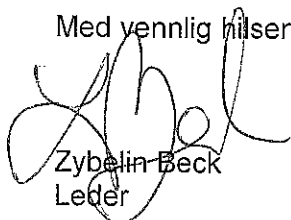

Ansikt som biometrisk indikator

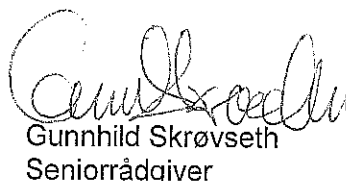
Sluttrapport om Nasjonale ID-kort la til grunn at det knytter seg mindre spesielle betenkeligheter til lagring av bilder i motsetning enn fingeravtrykk. Nasjonalt ID-senter mener at de spesielle betenkelighetene for lagring av fingeravtrykk versus bilder krever en fagmessig begrunnelse når tiden kommer, for å avklare spørsmål om lagring av fingeravtrykk i ID-kortregisteret.

I utlendingsforvaltningen har biometrisk verifisering og identifisering vært brukt i en årrekke og teknologien har vært avgjørende for å kunne gjennomføre en effektiv identitetskontroll. Fingeravtrykk blir benyttet som indikator i utlendingsregisteret (AFIS), Eurodac og VIS, mens ansikt er kommet til som en ytterligere indikator i VIS. Det er stilt klare kriterier for når fingeravtrykk kan benyttes til verifisering (en-til-en) eller identifisering (en-til-mange). Bruk av ulike biometriske indikatorer krever ulike biometriske teknologier. For gjennomføring av en effektiv identitetskontroll er det ikke avgjørende hvilke biometriske indikatorer som benyttes og ansiktsbiometri kan være hensiktsmessig i mange sammenhenger. Det som reduserer effektiviteten i en kontroll er om søk i ulike registrene krever opptak av biometri i flere omganger. Nasjonalt ID-kort er først og fremst et identitetsbevis. For politiets arbeid med å etterstrebe avklaring og effektiv kontroll av identitet, er det viktig at nye ordninger blir vurdert opp mot de eksisterende tekniske løsninger.

Med vennlig hilsen

Zybelin Beck
Leder

Gunnhild Skrovseth
Seniorrådgiver

Saksbehandlers navn:
Gunnhild Skrovseth
gunnhild.skrovseth@nidsenter.no
Tlf. 99500329